Examenul național de bacalaureat 2027

Proba E. c)

Istorie

Model

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocaţională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animator, instructor pentru activităţi extraşcolare, pedagog şcolar, educator-puericultor; - profil teologic, toate specializările.

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de trei ore.**

SUBIECTUL I **(30 de puncte)**

Citiţi, cu atenţie, sursele de mai jos:

A. Reforma agrară a fost o armă politică folosită de comuniști împotriva Guvernului Nicolae Rădescu. [...] Acuzau guvernul că nu este capabil să păstreze ordinea, astfel că, părăsit de susținători, în cele din urmă generalul Rădescu a demisionat [...]. S-a format un nou guvern [...] condus de Petru Groza, care a pus în discuție împroprietărirea țăranilor [...]. Ca urmare, s-a făcut repede un proiect de lege agrară inspirat de Moscova [...]. S-a pretins că reforma s-a încheiat în 1948, dar în 1949 a început colectivizarea agriculturii. [...]

În cadrul Plenarei Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român, desfășurate între 3-5 martie 1949, conducerea politică a decis ca în lumea satului să se treacă la colectivizare, aplicându-se modelul sovietic. Unul dintre scopurile urmărite era [...] întărirea alianței clasei muncitoare cu țărănimea muncitoare. Acest lucru se putea face, în conformitate cu marxismul, transformând baza economică în proprietate colectivă: naționalizarea industriei și a comerțului, a băncilor la oraș și colectivizarea pământului și a uneltelor agricole la sat.

(O. Pecican, *Istoria românilor*)

B. Principiile sovietice [...] de planificare sunt și ele aplicate în țările din Europa de Est, țări cu atât mai dependente de URSS cu cât războiul le-a lăsat secătuite din punct de vedere material [...]. De altfel, nivelul de trai din *democrațiile populare* este foarte scăzut, exceptând Germania Răsăriteană și Cehoslovacia, unde industria, susținută înainte de război de capitalurile străine, este mai dezvoltată. URSS impune fostelor sale state dușmane (România, Ungaria, Bulgaria) despăgubiri grele (în cazul Ungariei, plata despăgubirilor de război absoarbe, în 1946, 65% din totalul producției). [...]

Din 1950 se introduce planificarea pe termen lung, impunând industriei procentaje anuale de creștere prea ridicate, [...] determinând constituirea unor combinate industriale enorme și a orașelor noi. Dar dezechilibrele clasice ale acestui sistem lipsesc agricultura de o cantitate suficientă de utilaje, randamentele scad, veniturile reale descresc [...]. În consecință, moartea lui Stalin și speranțele trezite de ea înseamnă începutul manifestărilor muncitorești și țărănești, care traduc nemulțumirea maselor populare.

(F.-G. Dreyfus, A. Jourcin, P. Milza, P. Thibault, *Istoria Universală*)

Pornind de la aceste surse, răspundeţi la următoarele cerinţe:

1. Numiţi formațiunea politică precizată în sursa **A**. **2 puncte**
2. Precizaţi, din sursa **B**, o informație referitoare la industrie. **2 puncte**
3. Menţionaţi câte un lider politic la care se referă sursa **A**, respectiv sursa **B**. **6 puncte**
4. Scrieţi, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susţine că țările din Europa de Est sunt afectate de război. **3 puncte**
5. Scrieţi o relaţie cauză-efect stabilită între două informaţii selectate din sursa **A**, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informaţii (*cauză*, respectiv *efect*). **7 puncte**
6. Prezentaţi alte două practici politice din perioada 1948-1980, utilizate în România, în afara celor la care se referă sursele **A** și **B**. **6 puncte**
7. Menţionaţi o asemănare între două fapte istorice referitoare la politica externă a României în perioada 1965-1975. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea **(30 de puncte)**

Citiți, cu atenție, sursa de mai jos:

În privința Parlamentului, principele Carol I a susținut existența a două camere, cea de a doua cu rol ponderator pentru a limita excesele celei dintâi. [...] La 2/14 iunie 1866, într-un Consiliu de miniștri la care participă şi el, Carol I declară că nu cedează şi stăruie în mod absolut pentru sistemul parlamentar bicameral. Fără această prevedere, el nu vrea să primească proiectul de constituție [...]. La 1 iulie 1866, Carol I promulgă Constituția. [...]

Carol I se arăta mulțumit de noua Constituție şi, firește, de prerogativele sale potrivit acesteia. Suveranul era parte a puterii legislative, alături de Cameră şi Senat. [...] Domnitorul avea dreptul de a convoca, a deschide, a amâna, a închide şi dizolva Camerele, avea dreptul de a întocmi regulamente pentru executarea legilor [...]. Conform Constituției, ca reprezentant al puterii executive, suveranul îi numea şi revoca pe miniștrii [...]. Actele suveranului nu aveau nicio putere decât dacă erau contrasemnate de un ministru. Cei care răspundeau pentru actele guvernului erau miniștrii de resort. [...]

Constituția din 1866 introduce trei principii fundamentale: principiul suveranității naționale, potrivit căruia toate puterile emanau de la națiune, principiul guvernării reprezentative, după care națiunea nu poate guverna decât prin delegați şi principiul separării puterilor în stat: legislativă, executivă şi judecătorească [...]. Puterea legislativă era exercitată de Parlament şi de către principe. Numai acordul de voință al celor trei segmente ale puterii legislative, Adunarea Deputaților, Senat şi domnitor, asigura introducerea şi funcționarea legislației. [...] Puterea executivă [...] era asigurată de suveran și de miniștri (până în 1881, când România s-a proclamat Regat, suveranul avea titlul de Domn). [...]

Prima modificare a Constituției are loc în 1879. Puterile semnatare ale Tratatului de la Berlin condiționează recunoașterea independenței României de modificarea art. 7 din Constituție privitor la dobândirea cetățeniei. [...] Modificarea e aprobată la 13/25 octombrie 1879.

(coord. G. Sbârnă, *Constituțiile României*)

Pornind de la această sursă, răspundeţi la următoarele cerinţe:

1. Numiţi forma de organizare politică a României proclamată în 1881, precizată în sursa dată. **2 puncte**
2. Precizaţi secolul la care se referă sursa dată. **2 puncte**
3. Menţionaţi conducătorul României și un aspect referitor la modificarea Constituției promulgate de acesta, precizate în sursa dată. **6 puncte**
4. Menţionaţi, din sursa dată, două informaţii referitoare la miniștri, înscrise în Constituție. **6 puncte**
5. Formulaţi, pe baza sursei date, un punct de vedere referitor la Parlament, susţinându-l cu două informaţii selectate din sursă. **10 puncte**
6. Argumentaţi, printr-un fapt istoric relevant, afirmaţia conform căreia în perioada 1821-1857 au fost elaborate proiecte politice referitoare la statul român modern. (Se punctează prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea şi concluzia.) **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Elaboraţi, în aproximativ două pagini, un eseu despre acțiunile diplomatice desfășurate de români în a doua jumătate a secolului al XIV-lea – primele două decenii ale secolului al XVIII-lea, având în vedere:

- precizarea unei acțiuni diplomatice prin care românii se implică în relațiile internaționale din perioada 1380-1430 și menționarea a două aspecte referitoare la aceasta;
- prezentarea unei acțiuni diplomatice desfășurate de un reprezentant al spațiului românesc în a doua jumătate a secolului al XV-lea;
- menționarea a două acțiuni diplomatice la care participă românii în secolul al XVI-lea;
- formularea unui punct de vedere referitor la diplomația susținută de români în relațiile internaționale din a doua jumătate a secolului al XVII-lea – primele două decenii ale secolului al XVIII-lea şi susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă! Se punctează şi utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, evidenţierea **relaţiei cauză-efect**, elaborarea **argumentului istoric** (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea şi concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice şi **încadrarea** eseului în limita de spaţiu precizată.